Quickscan Natuur

Vier rotondes N397 Eersel en Bergeijk

Onze referentie: 301544

adviseurs Cobra

Colofon

Opdrachtgever

Provincie Noord-Brabant
Mevrouw M. Snel
Brabantlaan 1
5216 TV 'S-HERTOGENBOSCH

Provincie Noord-Brabant

Dossiergegevens

Onze referentie:	301544
Uw referentie:	4500070505
Status rapport:	v1.0

Projectteam

Projectverantwoordelijke:	Günther Rutten
Specialist Natuur en Ecologie:	Bas Visscher en Jasper Verhaar
Kwaliteitscontrole:	Günther Rutten

Contactgegevens
info@Cobra-adviseurs.nl
www.Cobra-adviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres
Cobra adviseurs bv
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens
KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL82 RABO 0153 4125 18

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 4 en 5 januari 2018 een Quickscan Natuur uitgevoerd bij vier rotondes aan de N397 in de gemeenten Eersel en Bergeijk. Provincie Noord-Brabant bereidt het verplanten voor van bomen op de rotondes en heeft ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Vogels

In het gebied zijn vogels aanwezig, waaronder zwarte kraai, ekster, houtduif en verschillende soorten kleine zangvogels. Alle vogels zijn beschermd onder de Wnb.

Europees beschermde soorten

Er worden vleermuizen in het gebied verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en staan daarom ook op de lijst van Europees beschermde diersoorten en zijn daarmee strikt beschermd.

Nationaal beschermde soorten

De door ons aangetroffen of te verwachten soorten veldmuis en egel zijn opgenomen in de lijst van nationaal beschermde diersoorten. Deze soorten zijn in de provincie Noord-Brabant echter vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de Wnb. Voor alle soorten geldt echter wel de zorgplicht.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er worden nesten van houtduif in het onderzoeksgebied verwacht. Nesten van deze vogelsoort zijn niet jaarrond beschermd, maar zijn wel beschermd zolang het nest in gebruik is. Daarnaast zijn in het onderzoeksgebied verblijfplaatsen van veldmuis aanwezig.

Worden met het werk verbodsbepalingen overtreden?

Voor vogels waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten mits met de voorgenomen werkzaamheden geen bewoonde nesten verloren gaan. Voor Europees beschermde soorten zijn ten aanzien van vleermuizen geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten omdat geen verblijfplaatsen, foerageergebieden en/of vlieg- en migratieroutes verloren gaan of worden aangetast. Voor veldmuis is mogelijk sprake van een overtreding van artikel 3.10 lid 1b Wnb. Maar voor deze soort geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling omdat de werkzaamheden vallen onder de noemer ruimtelijke ontwikkelingen. Zorgvuldig handelen blijft echter vereist.

Vervolgstappen

De volgende vervolgstappen zijn nodig:

- Behouden van bewoonde vogelnesten waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd door werken buiten het broedseizoen of aanvullende nestcontroles.
- Het inspecteren van de werkomgeving op dieren.

Gebiedsbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen invloed op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of de nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Natuurnetwerk Brabant (NNB). Vervolgstappen zijn in dit kader niet nodig.

Houtopstanden

Wij adviseren na te gaan of ten behoeve van het vellen of verplanten van bomen in het onderzoeksgebied meldings- en herplantplichten hoofdstuk 4 Wnb en mogelijk vrijstellingen daarop van toepassing zijn. Ook adviseren wij na te gaan of een omgevingsvergunning voor vellen nodig is. Verder kan er – behoudens omgevingsvergunning voor vellen - sprake zijn van een provinciaal of gemeentelijk velverbod dat is opgenomen in provinciale of gemeentelijke verordeningen. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

Quickscan Natuur herplantlocaties N69

Wij raden aan tijdig een Quickscan Natuur uit te laten voeren in het gebied waar de te verplanten eiken uiteindelijk komen te staan. Er moet dan onder andere worden beoordeeld of op of nabij de herplantlocaties beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn en of mogelijk een conflict ontstaat in het kader van de Wnb.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Situatie en planvorming	6
3	Verantwoording	9
3.1	Literatuuronderzoek	9
3.2	Nationale Databank Flora en Fauna	9
3.3	Veldwerk	10
4	Quickscan	11
4.1	Gebiedsbescherming	11
4.2	Planten en dieren	12
4.2.1	Vogels	12
4.2.2	Europees beschermde soorten	12
4.2.3	Nationaal beschermde soorten	12
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	13
4.4	Overige functies	13
4.5	Houtopstanden	14
5	Conclusie	15
5.1	Soortenbescherming	15
5.1.1	Vogels	15
5.1.2	Europees beschermde soorten	15
5.1.3	Nationaal beschermde soorten	16
5.2	Gebiedsbescherming	16
5.3	Houtopstanden	16
5.4	Samenvatting	17
6	Advies	18
6.1	Vogels	18
6.2	Europees beschermde soorten	18
6.3	Nationaal beschermde soorten	18
6.4	Gebiedsbescherming	19
6.5	Houtopstanden	19
6.6	Quickscan Natuur herplantlocaties N69	19

Bijlage 1. Resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna

1 Inleiding

In opdracht van Provincie Noord-Brabant hebben wij een Quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om vier rotondes aan de N397 in de gemeenten Eersel en Bergeijk in de provincie Noord-Brabant. Bas Visscher heeft het veldwerk uitgevoerd op 4 en 5 januari 2018.

Aanleiding
Provincie Noord-Brabant bereidt het verplanten voor van bomen op de rotondes 'Het Stuivertje', 'Schadewijk', 'Enderakkers' en 'Heuvel'. De Provincie wil weten of met deze handelingen een conflict ontstaat in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Wij moeten onder andere beoordelen of binnen het plangebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?
Neem dan gerust contact op met Jasper Verhaar op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

adviseurs Cobra

Joost Verhagen
Directeur

Cuijk, 18 januari 2018

2 Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

De bomen staan verspreid op vier rotondes aan de N397 in de gemeenten Eersel en Bergeijk. Het gaat om de rotondes 'Het Stuivertje', 'Schadewijk', 'Enderakkers' en 'Heuvel'. Op afbeelding 1 zijn de locaties weergegeven.

Afbeelding 1. Onderzoekslocaties langs de N397

De situatie

Op en nabij de rotonde 'Het Stuivertje' staan gewone beuken en enkele zomereiken. Op de andere drie rotondes staan uitsluitend zomereiken. Alle bomen staan in gras. De rotondes bevinden zich aan de rand van dorpskernen en zijn omgeven door afwisselend bomenrijen, bospercelen, akkers en grasland. Op foto 1 t/m 4 is de situatie per rotonde afgebeeld.

Planvorming

De bomen op de rotondes staan te dicht op elkaar om duurzaam uit te groeien tot volwaardige bomen. De Provincie wil de 'overbodige' bomen, indien mogelijk, herplanten op nieuwe locaties. De Provincie wil een deel van de beuken en zomereiken die momenteel nabij rotonde 'Het Stuivertje' staan verwijderen en terug planten op de rotondes 'Schadewijk', 'Enderakkers' en 'Heuvel' waar nu nog de eiken staan. Het streven is om de eiken die momenteel op deze drie rotondes staan, te verwijderen en terug te planten naast de nieuw aan te leggen N69. Deze quickscan richt zich echter uitsluitend op de huidige locaties van de bomen. Het is op het moment van deze quickscan nog niet bekend wanneer en naar welke standplaats de bomen worden verplant.

Foto 1. Beuken nabij rotonde ‘Het Stuivertje’

Foto 2. Zomereiken op rotonde ‘Schadewijk’

Foto 3. Zomereiken op rotonde ‘Enderakkers’

Foto 4. Zomereiken op rotonde 'Heuvel'

3 Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ). In bijlage 2 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites van onder andere RAVON (www.ravon.nl), SOVON (www.sovon.nl), De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) en de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl) geraadpleegd.

3.2 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, www.ndff.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens NDFF

Projectnaam N397 in gemeenten Eersel en Bergeijk
Doel Quickscan Natuur
Datum 16-01-2018 19:55
Ordernummer HNL-2018-17
Geselecteerde kilometerhokken
150-375, 151-374, 153-372, 155-372

Resultaten

In de tabellen in bijlage 1 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Van vleermuizen, landzoogdieren, vogels, amfibieën, vissen zijn uit de kilometerhokken meldingen bekend van Europees en nationaal beschermde soorten, maar naar deze groepen is niet altijd volledig onderzoek uitgevoerd. Van vaatplanten, reptielen, dagvlinders, libellen en overige soortgroepen zijn geen meldingen bekend maar is ook niet altijd volledig onderzoek uitgevoerd. Binnen de soortgroepen mossen, korstmossen, paddenstoelen, nachtvlinders en sprinkhanen en krekels bestaan geen Europees of nationaal beschermde soorten. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op vleermuizen, landzoogdieren, vogels, amfibieën, vissen, vaatplanten, reptielen, dagvlinders, libellen en 'overige soortgroepen'.

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Bas Visscher heeft in twee dagen één veldbezoek per deellocatie uitgevoerd. In tabel 1 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 1. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
4 januari 2018	Ochtend	Droog, bewolkt, matige wind, 8°C
5 januari 2018	Ochtend	Regenachtig, bewolkt, matige wind, 7°C

Werkwijze

Wij werken uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door diverse gegevensbeherende instanties zoals SOVON (vogels), RAVON (reptielen en amfibieën), FLORON (vaatplanten), de Zoogdiervereniging en EIS (ongewervelden). Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats. Methoden zijn vastgesteld voor de volgende groepen:

- ongewervelden
- vissen
- amfibieën
- reptielen
- zoogdieren
- vaatplanten

4 Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Het Natura 2000-gebied dat het dichtst bij een van de vier rotondes ligt heet 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het betreft de beekloop van de Run en ligt op circa 500 m vanaf rotonde 'Schadewijk'. Op afbeelding 3 is de ligging van de rotondes (binnen de rode cirkels) te zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gele markeringen).

Afbeelding 3. Ligging deellocaties van onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN) / Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het onderzoeksgebied ligt buiten het NNN/NNB (hierna te noemen NNB). De rotondes 'Het Stuivertje' en 'Enderakkers' grenzen wel aan NNB-gebieden, maar zijn er geen onderdeel van. Op afbeelding 4 is de ligging van onderzoeksgebied (binnen de rode cirkel) te zien ten opzichte van het NNB (beige markeringen).

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde natuurstatus.

Afbeelding 4. Ligging deellocaties van het onderzoeksgebied ten opzichte van NNB

4.2 Planten en dieren

4.2.1 Vogels

In het onderzoeksgebied hebben wij verschillende soorten vogels waargenomen of verwachten deze, waaronder zwarte kraai, ekster, houtduif en verschillende soorten kleine zangvogels.

4.2.2 Europees beschermde soorten

Vleermuizen

Wij verwachten dat in of nabij het onderzoeksgebied verschillende soorten vleermuizen zoals gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en gewone en grijze grootoorvleermuis kunnen worden waargenomen.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere Europees beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.2.3 Nationaal beschermde soorten

Vaatplanten

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten gezien het ontbreken van geschikte biotopen.

Terrestrische zoogdieren

Wij verwachten dat veldmuis zich ophoudt binnen het onderzoeksgebied. En mogelijk gebruikt egel delen van het onderzoeksgebied om er te foerageren. Wij verwachten op basis van het ontbreken van geschikte biotopen en de aanwezigheid van verkeer verder geen andere zoogdieren.

Amfibieën en reptielen

Wij hebben geen amfibieën en reptielen aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten, omdat ze op het moment van deze opname in winterrust zijn. Op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verwachten wij deze ook niet in andere perioden van het jaar.

Vissen

Binnen de werkgrenzen van het plangebied is geen oppervlaktewater en/of oevers hiervan aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere nationaal beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben vier nesten van houtduif aangetroffen in de beuken op rotonde 'Het Stuivertje'. Wij hebben echter geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van bepaalde zoogdieren aangetroffen. Zowel de beuken als de eiken op alle vier de rotondes vormen een prima nestgelegenheid voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif. In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde nesten in de bomen verwacht worden.

Holten

Er zijn geen holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw.

Holen

Wij verwachten dat op en nabij de rotondes holen van veldmuis aanwezig zijn. Wij hebben geen holen van bijvoorbeeld vos, das of konijn aangetroffen.

Vleermuizen

Wij hebben geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen.

4.4 Overige functies

Wij verwachten geen specifieke functies voor beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Vleermuizen zoals gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en gewone en grijze grootoorvleermuis kunnen wellicht incidenteel foeragerend of langsvliegend in het gebied worden aangetroffen. De rotondes missen echter de kenmerken van een essentieel foerageergebied en/of vlieg- en migratieroute voor vleermuizen.

4.5 Houtopstanden

Gemeente Eersel

Op de rotondes 'Het Stuivertje' en 'Schadewijk' in de gemeente Eersel staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. De APV van de gemeente Eersel beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder een houtopstand: *één of meer bomen, hakhout, boomvormers of andere houtachtige gewassen die onderdeel uitmaken van een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken of een beplanting van bosplantsoen.* Onder een boom wordt verstaan: *een houtachtig, opgaand gewas, zowel levend als afgestorven, met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 centimeter op 1,3 meter hoogte boven van het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam.* Het is onduidelijk of de bomen op de rotondes 'Het Stuivertje' en 'Schadewijk' zich binnen of buiten de bebouwde komgrens bevinden.

Gemeente Bergeijk

Op de rotondes 'Enderakkers' en 'Heuvel' in de gemeente Bergeijk staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. De APV van de gemeente Bergeijk beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder een houtopstand: *(lint)begroeiing van heesters en struiken in enige omvang, beplanting van een bosplantsoen, hakhout, een houtwal of één of meer bomen.* De bomen op de rotondes 'Enderakkers' en 'Heuvel' bevinden zich buiten de bebouwde komgrens.

5 Conclusie

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Vogels

Vogels gebruiken het onderzoeksgebied als foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Wnb. Van verstoring zal echter geen sprake zijn. Vogels zullen het terrein mijden zodra de werkzaamheden aanvangen.

Nesten
In 2009 is de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, aangepast. Er moet onderscheid worden gemaakt in:

- nesten met een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4);
- nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het nodig is een goed beeld te hebben of na de ingreep goede alternatieven voorhanden zijn om nieuwe nesten te bouwen (als het nest verloren gaat) (categorie 5);
- nesten van overige, vaak erg algemeen voorkomende vogels.

In bomen kunnen nesten verwacht worden van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Nesten van deze categorie vogels zijn alleen als deze daadwerkelijk in gebruik zijn streng beschermd.

Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten zal geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe dit kan worden voorkomen.

5.1.2 Europees beschermde soorten

In het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op Europees niveau beschermd zijn. Het gaat om gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en gewone en grijze grootoorvleermuis.

Ten aanzien van vleermuizen zijn echter geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten aangezien geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Ten aanzien van foerageergebieden en vlieg- en migratieroutes zijn ook geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten omdat deze binnen het onderzoeksgebied ook niet worden verwacht. Bovendien blijft het groene karakter van de rotondes behouden omdat bomen worden gedund of terug geplant.

5.1.3 Nationaal beschermde soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op nationaal niveau beschermd zijn. Het gaat om veldmuis en egel.

Voor egel zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, omdat deze soort het onderzoeksgebied zullen mijden zodra de werkzaamheden aanvangen. Voor deze soort vormt het onderzoeksgebied slechts een onderdeel van het leefgebied en is in de omgeving ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Voor veldmuis hebben de voorgenomen werkzaamheden mogelijk tot gevolg dat verblijfplaatsen en voortplantingsbiotopen verloren gaan. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor veldmuis voor deze verbodsbepaling in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

5.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij verwachten dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed zullen hebben op natuurwaarden in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' bevindt zich op circa 500 m afstand vanaf rotonde 'Schadewijk', maar het verwijderen en terug planten van bomen op deze rotonde beïnvloedt de instandhoudingsdoelen van het gebied naar verwachting niet. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

NNB

Wij verwachten geen negatieve effecten op de nabijgelegen NNB-gebieden. De kwaliteit van de houtopstanden op de rotondes zal met de voorgenomen ontwikkelingen verbeteren en daarmee de doelstellingen binnen de NNB-gebieden allen maar positief beïnvloeden. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader niet nodig is.

5.3 Houtopstanden

De bomen op de rotondes 'Enderakkers' en 'Heuvel' in de gemeente Bergeijk bevinden zich buiten de bebouwde komgrens. Voor de bomen op de rotondes 'Het Stuivertje' en 'Schadewijk' in de gemeente Eersel is niet duidelijk of deze zich binnen of buiten de bebouwde komgrens bevinden. Indien te verwijderen bomen zich buiten de bebouwde kom bevinden, dan houdt dit in dat er in het kader van hoofdstuk 4 Wnb mogelijk sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Indien de te verwijderen bomen zich binnen de bebouwde kom bevinden, is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

5.4 Samenvatting

In tabel 3 vertalen wij de uitkomsten van dit onderzoek naar een samenvatting van de voorkomende soorten, eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen en de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, ontheffingsaanvragen en vergunningsaanvragen.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen

Soortenbescherming					
	(mogelijk) Voorkomend	**Overtreding verbodsbepalingen**	**Nader onderzoek**	**Ontheffing**	**Advies**
Vogels					
Nesten niet jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Controle, buiten broedseizoen werken
Nesten jaarrond beschermd	Nee	-	-	-	-
Europees beschermde soorten					
Vleermuizen	Ja	Nee	Nee	Nee	-
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Nationaal beschermde soorten					
Terrestrische zoogdieren	Ja	Ja Art 3.10 lid 1b Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Amfibieën	Nee	-	-	-	-
Reptielen	Nee	-	-	-	-
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-

Gebiedsbescherming					
	Afstand	**Negatieve effecten**	**Vervolgstappen**	**Vergunning**	**Opmerkingen**
Natura 2000	+/- 500 m	Nee	Overleg provincie Noord-Brabant, zie par. 6.4	Nee	-
NNN/NNB	< 50 m	Nee	Overleg provincie Noord-Brabant, zie par. 6.4	Nee	-
Houtopstanden in gemeente Eersel	Binnen onderzoeks-gebied	Mogelijk	Mogelijk omgevingsvergunning aanvragen en/of mogelijk meldings- en herplantplicht provincie Noord-Brabant	Mogelijk	Controle op gemeentelijke en provinciale verordeningen
Houtopstanden in gemeente Bergeijk	Binnen onderzoeks-gebied	Mogelijk	Mogelijk meldings- en herplantplicht provincie Noord-Brabant	Mogelijk	Controle op provinciale verordeningen

6 Advies

6.1 Vogels

Behouden bewoonde nesten

Wij adviseren de te verwijderen bomen te verwijderen in de periode tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is erg klein. Ook buiten deze periode mag gerooid worden, mits (zie ook 'Nestcontrole') uit een aanvullende controle is gebleken dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn.

Nestcontrole

Als u besluit de bomen te verwijderen tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de te verwijderen bomen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is. Dat betekent dat duidelijk moet zijn dat de boom pas verwijderd mag worden als het nest niet meer bewoond is, doorgaans een aantal weken later. In de tussentijd moet bijvoorbeeld met een lint om de stam duidelijk worden gemaakt dat de bewuste boom nog niet verwijderd mag worden en een voldoende groot vak om het nest wordt ontzien.

6.2 Europees beschermde soorten

Voor Europees beschermde soorten, in dit geval vleermuizen, zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

6.3 Nationaal beschermde soorten

Inspectie werkomgeving

Wij adviseren de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan het verwijderen en herplanten te controleren op de aanwezigheid van dieren. Indien onverhoopt streng beschermde soorten worden aangetroffen, schakel dan een deskundig ecoloog in om de eventuele vervolgstappen te bepalen.

6.4 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen invloed zal hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kort te sluiten met de daartoe bevoegde afdeling binnen uw organisatie Provincie Noord-Brabant.

NNB

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen negatieve invloed zal hebben op het nabijgelegen NNN kort te sluiten met de daartoe bevoegde afdeling binnen uw organisatie Provincie Noord-Brabant.

6.5 Houtopstanden

Wij adviseren na te gaan of ten behoeve van het vellen van bomen in het onderzoeksgebied meldings- en herplantplichten hoofdstuk 4 Wnb en mogelijk vrijstellingen daarop van toepassing zijn. Ook adviseren wij na te gaan of een omgevingsvergunning voor vellen nodig is. Verder kan er – behoudens omgevingsvergunning voor vellen - sprake zijn van een provinciaal of gemeentelijk velverbod dat is opgenomen in provinciale of gemeentelijke verordeningen. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

6.6 Quickscan Natuur herplantlocaties N69

Wij raden aan tijdig een quickscan uit te laten voeren in het gebied waar de te verplanten eiken van de rotondes ‘Schadewijk’, ‘Enderakkers’ en ‘Heuvel’ uiteindelijk moeten komen te staan. Er moet dan onder andere worden beoordeeld of op de herplantlocaties beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn en of mogelijk een conflict ontstaat in het kader van de Wnb. Wij verzorgen de quickscan graag voor u.

Bijlage 1

Resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna

150 - 375	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieen	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	6						2					1					
Vogelrichtlijn							15	159									
Habitatrichlijn																	
WNb-andere soorten (PROV)						3											
WNB-andere soorten (NL)						6											
Aantal soorten	246					7	16	179				15	3		1	4	2
Detaillering 0-0.25/0.251-1	40%/59%					54%/30%	95%/0%	9%/43%				79%/6%	66%/0%		100%/0%	42%/57%	0%/71%
Volledigheid onderzoek	goed	niet	niet	niet	niet	slecht	slecht	slecht*	niet	niet	niet	goed	slecht	niet	slecht	onbepaald	onbepaald
Onderzoeks-periode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

151 - 374	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieen	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	1				1												
Vogelrichtlijn							1	30									
Habitatrichlijn					2												
WNb-andere soorten (PROV)						1											
WNB-andere soorten (NL)						3											
Aantal soorten	12				2	5	1	30			5	6		1	9	1	1
Detaillering 0-0.25/0.251-1	96%/0%				100%/0%	62%/23%	0%/0%	12%/0%			0%/0%	77%/0%		100%/0%	8%/41%	100%/0%	0%/0%
Volledigheid onderzoek	slecht	niet	niet	niet	redelijk	slecht	slecht	slecht	niet	niet	redelijk	redelijk	niet	slecht	redelijk	onbepaald	onbepaald
Onderzoeks-periode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

153 - 372	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieen	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	1																
Vogelrichtlijn							3	10									
Habitatrichlijn																	
WNb-andere soorten (PROV)																	
WNB-andere soorten (NL)						3											
Aantal soorten	22	10		1		5	3	10				3	1				
Detaillering 0-0.25/0.251-1	98%/0%	100%/0%		100%/0%		86%/0%	0%/0%	50%/0%				33%/0%	0%/0%				
Volledigheid onderzoek	slecht	slecht	niet	onbepaald	niet	slecht	slecht	slecht	niet	niet	niet	redelijk	slecht	niet	niet	niet	niet
Onderzoeks-periode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

155 - 372	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieen	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	2						9				1						
Vogelrichtlijn							58	33									
Habitatrichlijn																	
WNb-andere soorten (PROV)						2					1						
WNB-andere soorten (NL)						4			2		1						
Aantal soorten	11					8	58	34	2		4	14	1	1	5	1	4
Detaillering 0-0.25/0.251-1	98%/0%					22%/0%	45%/0%	6%/0%	0%/50%		0%/0%	0%/0%	0%/0%	0%/0%	0%/0%	0%/0%	0%/0%
Volledigheid onderzoek	slecht	niet	niet	niet	niet	slecht	goed*	slecht	slecht	niet	redelijk	redelijk	slecht	slecht	goed	onbepaald	onbepaald
Onderzoeks-periode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

Bijlage 2

Juridisch kader Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De wet regelt soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hieronder gaan wij daar verder op in. Ook is een toelichting gegeven op de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ofwel de voormalige Ecologische Hoofdstructuur van Nederland, ook wel EHS genoemd. Hoewel de werking van de NNN niet is geregeld onder de Wnb, kunnen onderdelen van het NNN wel degelijk vallen onder de reikwijdte van de Wnb.

Soortenbescherming

De Wnb

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en regelt naast gebiedsbescherming (daarover verderop meer) de soortenbescherming. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Wnb is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen vogels, Europees beschermde planten- en diersoorten en Nationaal beschermde planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn als beschermde soort aangewezen:

- ruim 700 op Europees grondgebied voorkomende vogelsoorten opgenomen in de Vogelrichtlijn, beschreven in paragraaf 3.1 van de Wnb;
- 76 Europees beschermde planten- en diersoorten opgenomen in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern, beschreven in paragraaf 3.2 van de Wnb (artikel 3.10 en 3.11);
- 157 nationale planten en diersoorten, beschreven in paragraaf 3.3 van de Wnb (artikel 3.5 en 3.8).

Vrijstelling en ontheffing

Voor elk van de drie beschermingsregimes gelden specifieke verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Zo zijn er voor diverse nationaal beschermde soorten diverse vrijstellingen geregeld die echter per provincie kunnen verschillen.

Zorgplicht

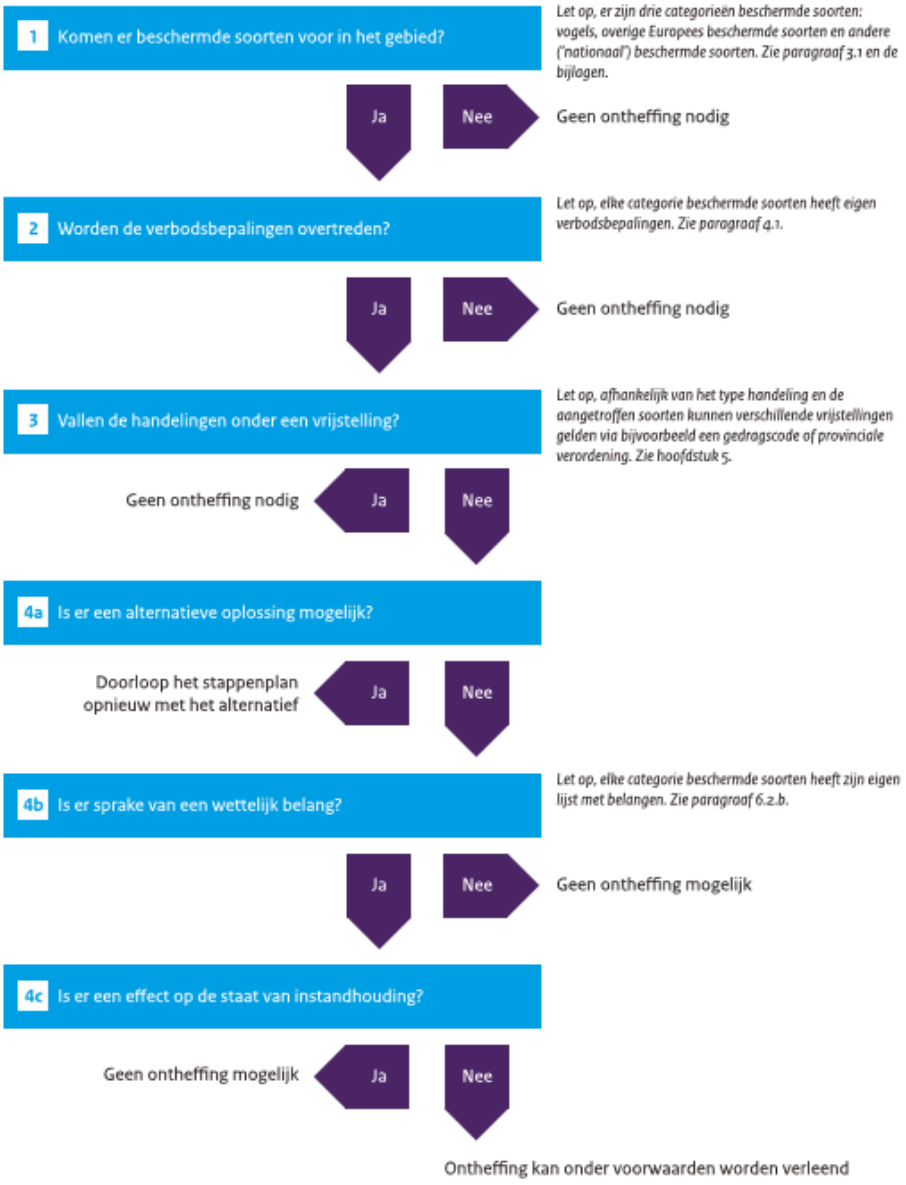
De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen. Zo nodig raadpleegt u een ecoloog. Bij de uitvoering van die handeling moet u negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan maken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Beschermingsregime Europese soorten § 3.2 Wnb**	**Beschermingsregime nationale soorten § 3.3 Wnb**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Stroomschema

Het ministerie van Economische Zaken (EZ) hanteert een stappenplan om te bepalen of een ontheffing in het kader van soortenbescherming nodig is. Het stroomschema hebben wij hieronder opgenomen.

Gebiedsbescherming

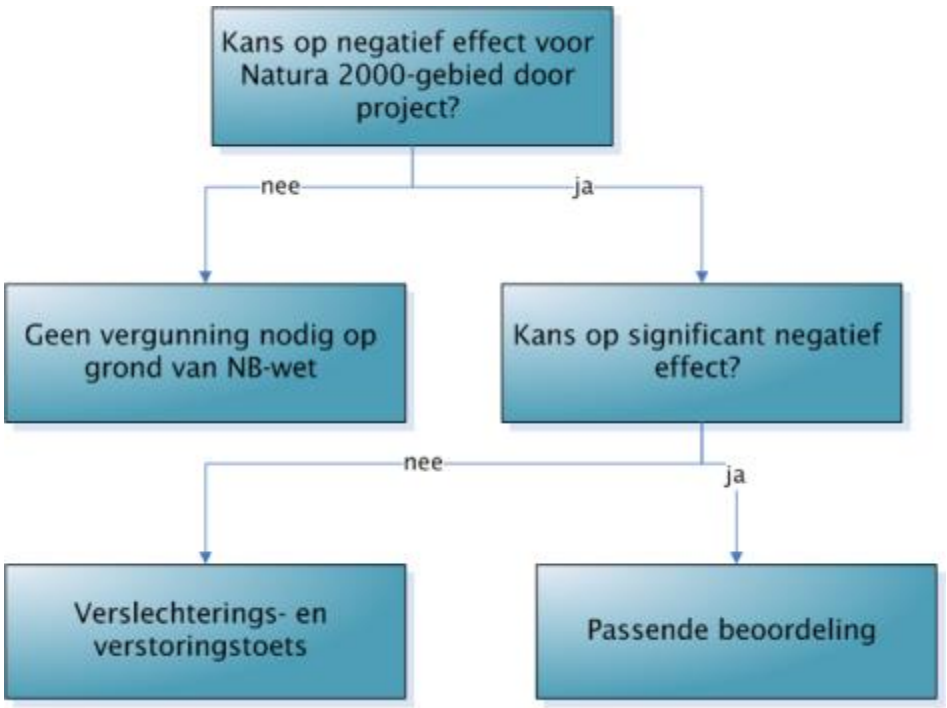
De voormalige Natuurbeschermingswet 1998 maakt sinds 1 januari 2017 onderdeel uit van de Wnb. In hoofdstuk 2 van de Wnb is nu dit onderdeel opgenomen. Maar de manier waarop getoetst wordt of een project invloed heeft op gebieden, is niet veranderd. Op grond van artikel 10a wijst de minister van EZ gebieden aan waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

Onder de Wnb zijn uitsluitend Natura 2000-gebieden beschermd. Beschermde natuurmonumenten zoals we deze voorheen kenden, zijn in de meeste gevallen opgenomen in Natura 2000-gebieden.

Vergunning

Als er geen sprake is van een negatief effect, is er geen vergunning nodig. Als er wel sprake is van een mogelijk negatief effect, is een vergunning noodzakelijk en dient de vergunningsprocedure te worden gestart en gaat de habitattoets verder. Als het om een mogelijk negatief effect gaat dat zeker niet significant is, dan moet er een verslechteringstoets worden uitgevoerd en komt u in de fase 'verslechteringstoets'. Gaat het om een mogelijk significant negatief effect dan is een passende beoordeling nodig en wordt verder gegaan met de fase 'passende beoordeling'. De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht. De procedure is in onderstaand schema toegelicht.

Houtopstanden

Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet was voor inwerkingtreding van de Wnb de Boswet van toepassing. De regels zijn overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wnb. Voor houtopstanden die staan buiten de bebouwde komgrens zoals vastgesteld op grond van artikel 4.1 onder a. Wnb, kan velling van de houtopstand verplichtingen in het kader van deze wet geven. Tot 2017 werd een dergelijke komgrens vastgesteld in het kader van de Boswet. De standplaats van houtopstand buiten deze kom houdt in dat op velling van deze houtopstand of onderdelen daarvan, de meld- en herplantplichten van artikel 4.2 Wnb en artikel 4.3 Wnb van toepassing kunnen zijn. Op deze plichten kunnen vrijstellingen van toepassing zijn. Provinciale verordeningen kunnen nadere regels bevatten omtrent deze plichten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het omvat de voormalige Ecologische Hoofdstructuur ofwel de EHS. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de twintig Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim zes miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Structuurschema Groene Ruimte

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald is dat het NNN moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In het NNN worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt het natuurnetwerk concreet begrensd.

Ingrepen in de NNN

In de NNN geldt het ‘nee, tenzij’-principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de NNN die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de NNN is afhankelijk van de concrete planvorming.

Centraal postadres
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl